

TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ
XO'JALIGINI MEXANIZATSIYALASH
MUHANDISLARI INSTITUTI

FAN: «O'ZBEKISTONNING YANGI TARIXI»

MAVZU

03

Mustaqil O'zbekiston Respublikasining
tashkil topishi va uning tarixiy ahamiyati.

"Gumanitar fanlar" kafedrasida katta o'qituvchi

MUSTAQIL O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASINING TASHKIL TOPISHI VA UNING TARIXIY AHAMIYATI.

- 1. Siyosiy tizimdagi o‘zgarishlar. Mustaqillikning e‘lon qilinishi. O‘zbekiston Respublikasining tashkil etilishi.**
- 2. Mustaqillikning ilk davrida davlat suverenitetini mustahkamlash yo‘lidagi sa’y-harakatlar.**
- 3. Mustaqil O‘zbekiston davlatining yuzaga kelishi va mustahkamlanishida I.Karimovning tarixiy xizmatlari.**

XX asrning 90-yillari boshidagi O'zbekiston uchun "Kommunistik partiyadan halos bo'lish", degan so'z milliy mustaqillikka erishishning asosiy sharti bo'lib qolgan edi. Shuning uchun ham 1991 yilning 14 sentyabrida O'zbekiston kompartiyasining XXIII s'ezdi chaqirilib, unda Respublika partiya tashkilotini tugatish masalasi hal etildi.

Lekin bu jarayonlar ham silliq kechgani yo'q. Bu paytda hali ko'plab rahbarlar, partiya a'zolarining aksariyat qismida eski jamiyatning kuchli ta'siri sezilib turmoqda edi. Ular milliy mustaqillik g'oyasini anglashga yetilmagan, yangi demokratik jamiyat qurishni esa o'z tasavvurlarida — kapitalizmga - eng yomon tuzumga qaytish, deb tushunar va talqin etar edilar.

O'zbekiston hali ittifoq tarkibida bo'la turib, boshqa Respublikalar rahbarlari o'z mamlakatlarini konfederativ ittifoqqa kirishiga ko'z tutib turgan bir paytda Birinchi Prezident I.A.Karimov 1991 yil 31 avgustda Oliy kengash sessiyasi minbaridan O'zbekiston Respublikasining davlat mustaqilligini e'lon qildi. Shu kuni Oliy kengash "O'zbekiston Respublikasining davlat mustaqilligi to'g'risidagi bayonoti"ni e'lon qildi.

O'zbekistonda milliy mustaqillik uchun harakat bir tomondan kommunistik totalitar tuzum asoratlaridan halos bo'lish, poklanish jarayonlari bilan uyg'un ravishda kechgan bo'lsa, ikkinchi tomondan, jahondagi ilg'or mamlakatlar tajribasi asosidagi mahalliy xalq mentalitetidan kelib chiqib jamiyatni demokratlashtirish bilan hamohang bordi.

Milliy mustaqillik arafasidayoq ko'ppartiyaviylik tizimini joriy etish, davlat va hukumatdan ayrim jamoat birlashmalari tuzulmalarini erkin faoliyat ko'rsatishi uchun huquqiy shart-sharoitlar yaratishga intilish Respublika rahbariyatining XX asrning 90-yillari boshidagi strategik siyosiy islohotlarining bosh maqsadlaridan biri edi

Mustaqillikning dastlabki kunlaridayoq prezident I.A.Karimov quyidagi maqsadni ilgari surdi: “Respublikada sobitqadamlik bilan xalqchil adolatli jamiyatni bunyod etish - bosh vazifadir... Yangilangan jamiyatning siyosiy va davlat tuzilishi insonga uning siyosiy, iqtisodiy va ijtimoiy turmush tarzini erkin tanlab olishini kafolatlashi kerak»

Mustaqillik davrida fuqarolik jamiyati qurish strategiyasini shakllanishida Prezident I.A.Karimov tomonidan ilgari surilgan “Kuchli davlatdan - kuchli fuqarolik jamiyati sari” kontseptual tamoyil muhim ahamiyat kasb etdi. Bu tamoyilning asosiy mazmun-mohiyati, yo'nalishlari, umuminsoniy va milliy jihatlari uning ma'ruzalari va asarlarida mujassamlashdi.

O'zbekiston Respublikasi Birinchi Prezidenti I.A.Karimovning Oliy Majlis Qonunchilik Palatasi va Senatining qo'shma majlisidagi (2005 yil 28 yanvar) "Bizning bosh maqsadimiz - jamiyatni demokratlashtirish va yangilash, mamlakatni modernizasiya va isloh etishdir" nomli ma'ruzasida mamlakat jamiyatini demokratlashtirish va yangilash kontsepsiyasining, shuningdek, mamlakatimizni 2005 yil va kelgusi davrda modernizasiya va isloh etish bo'yicha asosiy vazifalarning dasturiy kontseptual yo'nalishlari belgilab berildi. Mazkur ma'ruzada mamlakatni modernizasiya qilish borasida uzoqni ko'zlaydigan "kuchli davlatdan - kuchli fuqarolik jamiyati sari", degan tamoyilga asoslangan islohotlarni yanada chuqurlashtirishning barcha yo'nalishlarida amalga oshirilishi lozim bo'lgan maqsad va vazifalar aniq va Ravshan ifoda etildi.

"Biz uchun fuqarolik jamiyati - ijtimoiy makon. Bu makonda qonun ustuvor bo'lib, u insonning o'z-o'zini kamol toptirishga monelik qilmaydi, aksincha, yordam beradi. Shaxs manfaatlari, uning huquq va erkinliklari to'la darajada ro'yobga chiqishiga ko'maklashadi. Ayni vaqtda boshqa odamlarning huquq va erkinliklari kamsitilishiga yo'l quyilmaydi. Ya'ni erkinlik va qonunga bo'ysunish bir vaqtning o'zida amal qiladi, bir-birini to'ldiradi va bir-birini taqozo etadi. Boshqacha aytganda, davlatning qonunlari inson va fuqaro huquqlarini kamsitmasligi lozim. Shuning barobarida barcha odamlar qonunlarga so'zsiz rioya qilishlari shart".

И.А.Каримов

Taniqli olim A.A.Kara-Murza sobiq sovet davridagi partiyaning hukmron mavqeini quyidagicha ifodalaydi: "partiyaga uning safidan chiqarish imkoniyati mavjud bo'lganligi uchun ham qabul qiladilar.

Mamlakatdagi barcha lavozimlarga partiya a'zolari boshqalardan iste'dodli, a'lo, adolatli bo'lganliklari uchun emas, balki ular nisbatan ko'proq itoatgo'y bo'lganliklari uchun qo'yiladilar - ularni salgina itoatsizliklari uchun hech bir sudsiz qatl etish yoki qamoqqa tiqish mumkin.

A.A.Kara-Murza (1959-2019)

Partiya va hokimiyatning kuchi partiyaviy "ta'sir"ning (shunday atalgan) hamma erda mavjud bo'lganligidadir. Partiyadan haydalgan odam bepoyon mamlakatning biron-bir burchagida ham tazyiqdan panohtopish uchun joy topa olmas edi»

KPSS qanchalik kelajakda "farovon hayot" qurish kabi hayoliy jozibador aqidalar bilan o'z shaklini qanchalik Bezamasin, uning asosiy maqsadi totalitar jamiyatni, shuningdek, amalda rus bo'lmagan xalqlarni markazning mustamlakachilik siyosati ostida zo'rlik bilan ushlab turishni ta'minlab turuvchi mukammal imperiyachilikni amalga oshirish edi.

"Sovet Rossiyasiga bo'lgan munosabatlarda biron-bir muhim o'zgarishlar bo'lmadi.

Men sovet hokimiyatini birdan-bir rus milliy hokimiyati, deb hisobladim. Bundan boshqacha bo'lishi ham mumkin emas. U faqat Rossiyaning xalqaro munosabatlardagi vakilidir»

N.A. Berdyaev

FOYDANILDAN ADABIYOTLAR:

1. Муртазаева Р.Х. Ba boshqalar. O`zbekiston tarixi. O`quv qo`llanma. . –T.:Akademiya 2010.
2. Oblomurodov N., Va boshqalar. O`zbekiston tarixi. O`quv qo`llanma. –T.: Yangi asr avlodi, 2011.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh. Mirziyoevning 2018 yil 5 iyundagi “Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-3775-sonli qarori.
4. Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. - Toshkent: O'zbekiston, 2017.
5. Mirziyoev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. T. 1. - Toshkent: o'zbekiston.. 2017.
6. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz. - Toshkent: O'zbekiston. 2017.
7. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning oliy majlisga murojaatnomasi. 2020 yil. 26 yanvar

TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ
XO'JALIGINI MEXANIZATSIYALASH
MUHANDISLARI INSTITUTI

E'TIBORINGIZ UCHUN RAHMAT!

